

Natuurbescherming?

Anderhalf jaar ervaring met de nieuwe Wet natuurbescherming. Is het werkelijk zo slecht geworden als wij vreesden? Het antwoord daarop is een hartgrondig "ja".

Wat er zoal mankeert aan de nieuwe regels wordt hieronder waarschijnlijk snel duidelijk. Zo is daar de nieuwe regeling voor de samenstelling van de besturen van de provinciale Faunabeheereenheden (FBE's). Die was iedereen die voor een wetenschappelijk verantwoorde manier van omgaan met de wilde fauna in Nederland is, een doorn in het oog. FBE's bepalen in feite hoe er wordt omgegaan met de in het wild levende zoogdieren en vogels, buiten de strikte reservaat gebieden. En soms zelfs met wat daarbinnen gebeurt. In ieder geval gaan zij dus over het beheer ervan in het grootste deel van het land. Omdat in de oude FBE's slechts jachthouders (alle grondeigenaren en/of gebruikers) vertegenwoordigd konden zijn, waren alle maatschappelijke organisaties zonder land, zoals Dierenbescherming, Vogelbescherming en Faunabescherming uitgesloten van iedere vorm van inspraak over het beheer in het grootste deel van het land. Daar zou in de nieuwe wet dankzij een amendement eindelijk verbetering in komen. In het bestuur van de FBE's zouden twee vertegenwoordigers van relevante maatschappelijke organisaties worden opgenomen.

Van dit voorschrift is helemaal niets terecht gekomen. De FBE's hebben het met veel succes gesaboteerd. In de eerste plaats door van deze nieuwe bestuursleden te eisen dat zij instemmen met het "duurzaam beheer van dierpopulaties". Een nogal onduidelijke term. Wordt onder duurzaam beheer ook verstaan het helemaal niet beheren van een populatie? Navraag maakt het al snel

Foto: Harm Niesen.

duidelijk: absoluut niet. Duurzaam beheer is een synoniem voor hobbyjacht. En alle drie de bovengenoemde maatschappelijke organisaties zijn daar fel op tegen. De organisaties die het meest worden gemist in de FBE's en die het meest aangewezen zijn om een noodzakelijk tegengeluid te laten horen, kunnen dus niet deelnemen aan het bestuur van een FBE. De provincies hebben dat "opgelost" door een provinciale milieuorganisatie of Staatsbosbeheer in het bestuur te benoemen. En tot ieders verbazing heeft de Staatssecretaris, tegen de overduidelijke bedoeling van het parlement in, dit goedgekeurd. Geen grotere openheid, laat staan een veel breder gedragen beleid dus, in de FBE's. Het blijft een ondersje van mensen met een grote voorliefde voor jacht en bestrijding, boeren en jagers bepalen het beleid. En voor ieder eventueel probleem bestaat er nog steeds maar één oplossing: schieten, bestrijden, uitroeien zelfs. Terwijl er geen enkel wetenschappelijk onderzoek bestaat, dat aantoont dat deze praktijk voor andere dan achter een hek opgesloten dieren, een oplossing kan betekenen. En dan ook nog afgezien van de vele negatieve gevolgen die bestrijding onherroepelijk heeft voor het overige deel van de, meestal strikt beschermde, wilde fauna. Dat wordt door alle betrokkenen systematisch genegeerd of zelfs ontkend.

Onverklaarbaar en onvoorstelbaar, dat zonder uitzondering alle provinciebesturen én al hun

ambtenaren hun uiterste best doen om deze praktijken in stand te houden. In plaats van zich in te zetten om beschermde soorten ook werkelijk te beschermen en dus het aantal ontheffingen tot een uiterst minimum te beperken, doen ze het tegenovergestelde. De provincies functioneren in de praktijk als een servicebureau, steeds bereid om naar de pijpen van jagers en boeren te dansen. En dat wordt ze met de nieuwe wet ook nog eens heel erg veel gemakkelijker gemaakt. Elke provincie heeft lijsten opgesteld van in principe beschermde soorten, die mogelijk wel eens als hinderlijk kunnen worden ervaren. Als die lijst eenmaal is goedgekeurd door Provinciale Staten, is het heel eenvoudig om ontheffingen te verlenen. Waar er vroeger sprake moest zijn van belangrijke schade is nu het vage begrip "overlast" al voldoende. Als gevolg hiervan is het aantal ontheffingen dat de provincies verlenen enorm toegenomen. Zoveel, dat het voor een vrijwilligersorganisatie als de onze onmogelijk is geworden om op tijd op de hoogte te worden gesteld van alle ontheffingen. Waar nog bij komt, dat wij niet meer zoals vroeger, min of meer automatisch op de hoogte worden gesteld van de plannen van de provincies. We vragen daarom aan onze lezers om in hun eigen provincie de website te controleren en ons te waarschuwen als er weer eens iets laakbaars dreigt te gebeuren. Dan kunnen wij mogelijk een juridische procedure daartegen beginnen.

Hoe frustrerend en kostbaar dat soms ook is, soms lijken we iets te winnen. Zo mogen de zogenaamd ecologisch-verantwoorde Freiland kippenfokkers in Flevoland 's nachts geen vossen bestrijden. Omdat het probleem, voor zover het al bestaat, want de meeste boeren hebben nog nooit een vos gezien, heel eenvoudig met een schrikdraadje is op te lossen. Desondanks verleent de provincie Drenthe zonder aarzelen eenzelfde ontheffing voor de Freiland-kippenhouders in die provincie. En heeft deze, zichzelf erg natuurvriendelijk achtende provincie, een ontheffing verleend om bevers te schieten. Net als in

Limburg, waar een ambtenaar voor de media verklaarde, dat het nodig was, omdat de bevers zich niet hielden aan de natuurdoelstellingen van de provincie... Inmiddels verbazen we ons nergens meer over.

Friesland doet alles om weidevogels te beschermen, behalve het enige dat nodig is, de boeren op een andere manier laten boeren. Terwijl er vele wetenschappelijke publicaties bestaan, waaruit blijkt dat het verwijderen of doden van zwarte kraaien de aantallen zeker niet doet afnemen, laat de provincie kraaienvangkooien toe. Resultaat: vorig jaar hebben ze 59 kraaien gevangen en dat beschouwen ze als een belangrijk resultaat. Dat een opengevalen territorium van één paartje kraaien wordt ingenomen door een heel bataljon jonge vogels kan niet tot ze doordringen. Evenmin als het feit dat weidevogels uitstekend in staat zijn zich tegen kraaien te verdedigen, zolang er maar geen mensen in de buurt zijn. En dat de rol als een van de vele predatoren volkomen natuurlijk is, een rol die direct door andere predatoren als er geen kraaien zouden zijn wordt overgenomen. Maar ook daar heeft de provincie Friesland aan gedacht. Nee, ze zijn nog niet zover dat ze hermelijn, wezel, buning, blauwe reiger, ooievaar of buizerd op grote schaal gaan afschieten. Waarschijnlijk zouden ze dat best willen, maar durven ze dat nog net niet. Daarom hebben ze nu wel een ontheffing verleent om steenmarters te schieten, teneinde de weidevogels te beschermen. Hoe diep kan je zinken. Als pilot, dat wel. Als pilot, denken ze werkelijk dat daarover volgend jaar werkelijk iets zinnigs gezegd kan worden? Natuurlijk niet, maar ze zullen alleen vragen wat de Friese weidevogelbeschermers van de pilot vinden. En dat antwoord kennen we al. Ja, het beheer van onze natuur is bij de provincies in goede en wetenschappelijk verantwoorde handen. Wanneer neemt de Haagse politiek haar verantwoordelijkheid en maakt zij een einde aan het wanbeleid in al onze provincies?

Voor de Canadese ganzen geldt geen enkele bescherming omdat de overheid ze als "exoot" heeft bestempeld.

Foto: Harm Niesen.

